Банківська справа **Галина Давидовська**
викладач (ЧІПБ)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

В умовах сьогодення надзвичайно динамічно змінюються види банківських послуг, трансформуються форми бізнесу і способи комунікацій, розширюються ринки збуту. Такий стан розвитку економіки потребує появи як нових сегментів ринку банківських послуг, так і специфічних фінансових механізмів їх реалізації [1, С.95].

З огляду на світовий досвід можна впевнено стверджувати, що основною інституційною структурою, яка виконує функції посередника щодо обміну інформацією про платоспроможність позичальників, залишається кредитне бюро. Загальний ефект від функціонування такого структурного ланцюга "банк (інвестиційна компанія) – кредитне бюро – позичальник" визначається за його результатами з урахуванням трьох складових:

— найімовірніше (реалістичне) прогнозування повернення позик кредиторам за рахунок формування "комплексу" інформаційних відносин про потенційних позичальників і можливість використання такої інформації з метою оптимального визначення ціни кредиту та мінімізації кредитного ризику;

— формування єдиного інформаційного простору як основного джерела кредитних відносин з конкретним визначенням вартості певного інформаційного "товару" для банків позичальників у процесі пошуку інформації та реалізації особистих конкурентних переваг з метою подальшого розвитку бізнесу;

— розроблення та дотримання визначеного "порядку" або "правил

гри” для позичальників при формуванні своєї кредитної історії, підвищення кредитного іміджу й дотримання зобов’язань перед кредиторами з метою повного та своєчасного повернення кредиту і сплати відсотків [2, С.17].

Надання кредитів з урахуванням довідок або звітів кредитного бюро має істотно знизити ризики банків щодо споживчого кредитування, скоротити час і витрати на перевірку потенційних позичальників та, відповідно, значно зменшити ставки кредитування, а також спростити процес отримання кредитних ресурсів.

З початком функціонування такої системи у повному обсязі буде забезпечено можливість отримання конкретних переваг усіма учасниками ринку. Крім того, для банків цілковито важливою є як позитивна інформація про позичальника, так і негативна. Перша в окремих випадках дасть змогу банку прийняти рішення про зменшення ставки обов’язкового резервування поряд з рішенням про надання кредиту, а друга дасть можливість відмовити клієнту щодо надання кредиту, який має негативну кредитну історію.

У сфері кредитування підприємств і організацій кредитне бюро відіграє особливо активну роль. При цьому обсяг інформації, що акумулюється бюро, включає безліч різних даних, які отримуються як від кредиторів, так і від самих компаній, не тільки про діяльність потенційного позичальника, його фінансове становище, а й про інших його кредиторів, акціонерів та менеджерів. Крім надання стандартних звітів про кредитні операції і статистичного ризик-менеджменту, кредитне бюро виконує також функції рейтингових агентств.

В Україні уже закладено підвалини з метою формування таких відносин – створено Перше всеукраїнське бюро кредитних історій, яке є надзвичайно важливим інструментом спрощення, пришвидшення і здешевлення доступу до кредитних ресурсів а також зменшення ризиків.

За участю представників НБУ, Асоціації українських банків,

Міністерства фінансів, комерційних банків та Світового банку було прийнято рішення про створення ТОВ “Перше всеукраїнське бюро кредитних історій” у формі товариства з обмеженою відповідальністю зі статутним фондом 4,25 млн. гривень, співзасновниками якого стали – АУБ, 30 комерційних банків і дві страхові компанії.

Комерційні банки використовуватимуть базу даних кредитного бюро, в якому акумулюватиметься як позитивна, так і негативна інформація про ймовірних позичальників. Усі учасники кредитного бюро матимуть рівний платний доступ до інформації за умов, що клієнт банку не проти отримання даних про його кредитну історію [3, С.13].

Але створення і функціонування такої структури потребує розв’язання багатьох проблем, зокрема: прийняття відповідних правил гри в умовах наближення України до Європейського союзу; підвищення рівня капіталізації банків та формування адекватної ресурсної бази; оптимізації структури банківської системи; удосконалення вітчизняного банківського законодавства. Ефективне розв’язання цих проблем дасть змогу забезпечити підвищення фінансової стабільності та стійкості банківської системи України як запоруки подальшого економічного зростання країни на шляху інтеграції у європейське співтовариство.

Використана література:

1. Гринькова В.М., Колодізєв О.М. Проблеми та перспективи структурної перебудови банківської системи України // Фінанси України. – 2006. – №1. – С. 94 – 100.
2. Мороз А.М. Розвиток грошових заощаджень населення в Україні // Матеріали наук.-практ. конф. „Роль грошових заощаджень населення в розбудові економіки України”. – К.: КНЕУ. – 2002. – С.17.
3. Сугоняко О. Асоціація українських банків: 15 років діяльності // Вісник Національного банку України. – 2005. – №5. – С. 11 – 13.